

1 Radikale Venstres principprogram

2 Radikale Venstre blev grundlagt i 1905, og er et socialliberalt parti formet af den historiske
3 radikalisme.

4 Vores filosofiske og politiske fundament er, at alle mennesker er født frie og lige i
5 værdighed og rettigheder og som sådan skal behandles med respekt.

6 Derfor vil Radikale Venstre altid forsvare enhver, der undertrykkes på grund af herkomst,
7 tro, overbevisning, køn, seksualitet, kønsidentitet, alder, sociale status eller som af andre
8 grunde behandles uretfærdigt og nedværdigende.

9 Radikale Venstre kender fællesskabets styrke. Livet sammen med andre er
10 forudsætningen for den enkeltes frihed og trivsel. Vi tror på et samfund, der rækker
11 hånden ud til dem, der har behov. Alle har en plads i fællesskabet. Vi mener, at
12 mangfoldighed og ligestilling går hånd i hånd, og at ligestilling både er en grundlæggende
13 rettighed og en af vor tids største muligheder.

14 Det enkelte menneskes aktive deltagelse er en forudsætning for et liberalt demokrati. Alle
15 har ret til at have og være en stemme.

16 Fællesskabet rummer både forholdet mellem mennesker og hensynet til vores omgivelser.
17 Gennem bæredygtig udvikling vil vi aflevere jorden til kommende generationer i bedre
18 stand, end den blev overdraget til os. Det gælder for klimaet og biodiversiteten, såvel som
19 for mennesker og samfund. Kloden skal være grønnere, individerne friere og fællesskabet
20 stærkere.

21 Danmark skal gå forrest, både når det gælder menneskets rettigheder, respekten for
22 naturen og det internationale samarbejde. Vi er et land, som gennem historien har vist,
23 hvordan åbenhed og samarbejde bringer velstand og velfærd både hos os selv og uden
24 for landets grænser.

25 Vi skal medvirke til et verdenssamfund, der bevæger sig fra uret til ret, fra undertrykkelse
26 til demokratisk deltagelse og fra ufrihed til frihed for det enkelte menneske. Vi vil mindske
27 smerten, øge empatien, sikre freden og styrke samarbejdet i verden. Det kræver
28 ansvarlige og demokratisk forankrede beslutninger, som rækker over landegrænser og
29 frem i tiden.

30 Radikale Venstre er et holdningsparti, der ikke varetager bestemte gruppers interesser,
31 men søger udvikling og nyttige løsninger for samfundet som helhed. Vi vil fremme det
32 samarbejdende folkestyre og demokratiet som en nysgerrig og levende arbejdsform, hvor
33 vi skaber fremtiden sammen.

34 **Frihed & Fællesskab**

35 Alle mennesker fødes frie, og med en ukrænkelig ret til altid at være det, men frihed
36 forudsætter fællesskab. Mennesker bliver frie sammen. Hvis fællesskabet er stærkt, og vi
37 som individer kan forpligte og forlade os på det, bliver vi stærke som mennesker.

38 Radikale Venstre har tillid til frihed under ansvar. Vi mener, at alle mennesker både har ret
39 til og er forpligtede til at deltage i samfundets opbygning, udvikling og indretning, så godt
40 som man evner det.

41 Radikale Venstre arbejder for at skabe lige muligheder for alle. Vi forsvare et frisind, som
42 ikke blot tolererer det anderledes, men også tør forandre sig selv i mødet med det. Vi ser
43 en styrke i mangfoldighed og forskellighed i fællesskabet og er overbeviste om, at samtale
44 og dialog er fundamentet for demokratiet.

45 Radikale Venstre har et liberalt grundsyn og vil kæmpe for den enkeltes ret til frihed og
46 selvbestemmelse, så længe denne frihed ikke direkte skader eller begrænser andres
47 frihed, rettigheder og muligheder for personlig udfoldelse. De rammer, vi skaber og
48 udvikler sammen, skal give plads til en fri og værdig livsudfoldelse og individuelle valg af
49 overbevisning, værdier og livsførelse.

50 Fællesskabers kulturelle eller religiøse normer må aldrig udmønte sig i negativ social
51 kontrol og begrænsninger i den enkeltes rettigheder eller frie valg.

52 De frivillige fællesskaber er grundlaget for det aktive medborgerskab. Det er stedet hvor
53 mangfoldighed, integration og innovation kan skabes og sikres. Retten til og muligheden
54 for at samle og forene sig skal beskyttes og styrkes både i Danmark og i resten af verden,
55 hvor demokrati og menneskerettigheder fortsat ikke er en selvfølge.

56 Vi ønsker gode rammer for civilsamfundet og foreninger på alle niveauer lige fra det
57 konstruktive samspil med lokale institutioner i løsningen af konkrete opgaver og til rollen
58 som kritisk vagthund over for stat og myndigheder.

59 Der skal skabes rum og plads for folkeoplysning, information og medier, som alle kan få
60 lige adgang til og være trygge ved. Vi vil aktivt forholde os til sociale medier og sikre public
61 servicetilbud, der kan skabe kritisk journalistik og oplysning i hele landet og bidrage til at
62 dæmme op for misinformation.

63 **Borger & Demokrati**

64 Principperne om opbygningen af stærke demokratiske fællesskaber og et retssamfund,
65 der kan beskytte individets frihed og rettigheder, skal gælde i alle lande og på alle
66 niveauer.

67 Alle samfund bærer et ansvar for at sikre, bevare og udbygge borgernes rettigheder og
68 aktive deltagelse. Adgangen til at opnå permanent opholdstilladelse og statsborgerskab er
69 afgørende for at sikre lige rettigheder, aktivt medborgerskab og integration for mennesker,
70 der opholder sig varigt i Danmark eller i andre lande.

71 Det er nødvendigt at sikre individets frihed og rettigheder herunder retten til privatlivet
72 både over for stater, og gennem demokratisk kontrol med kommercielle interesser,
73 magtkoncentrationer og i stigende grad i det digitale fællesskab.

74 Vi anser ytringsfriheden som fundamental for den enkeltes mulighed for at tale
75 magtpositioner imod uden at blive mødt af sanktioner. Alle har krav på at blive talt til med
76 respekt og værdighed.

77 Åbenhed er helt grundlæggende for borgernes demokratiske kontrol. Vi arbejder, både i
78 Danmark og i verden, for at udvide og styrke offentlighedens indsigt i statens og
79 internationale organisationers arbejde og udnytte digitaliseringen til at skabe nye og bedre
80 muligheder for, at alle kan få indsigt i og påvirke samfundets udvikling.

81 Retsstaten og magtens tredeling skal være uomgængelig. Den skal sikres, selv når det er
82 svært, med fuld og utvetydig respekt for grundloven og menneskerettighederne. Vi
83 forsvarer et lovsind, hvor loven står over alle andre institutioner, og et retsind, hvor staten
84 understøtter retssikkerheden og den retfærdige behandling af den enkelte, uanset hvem
85 man er, hvor man kommer fra, eller hvad man tror på. Staten skal være stærk nok til at
86 understøtte borgernes rettigheder og det enkelte menneskes muligheder, og disciplineret
87 nok til at trække sig, hvor og når borgeren, markedet og civilsamfundet kan selv.

88 Radikale Venstre ønsker at bevare og styrke Danmark som et demokratisk fællesskab
89 med vores folkevalgte forsamlinger og vores fælles institutioner i centrum. Grundloven skal
90 moderniseres som fundament for det danske folkestyre og med respekt for
91 menneskerettigheder og natur.

92 Vi værdsætter og ønsker at styrke samarbejdet indenfor rigsfællesskabet, men vil
93 respektere ønsker om øget selvbestemmelse og suverænitet.

94 Beslutninger i EU og i Danmark skal, hvor det giver mening, træffes så tæt på borgerne
95 som muligt og altid være under demokratisk kontrol. Vi har tillid til det kommunale
96 selvstyre og det regionale samarbejde og ønsker at styrke og bevare borgernes deltagelse

97 i og indflydelse på beslutningsprocesser gennem øget borgerinddragelse og demokratisk
98 forståelse på alle niveauer.

99 Vi tror på, at den nationale og lokale selvbestemmelse og demokratiet kan blive styrket af
100 et forpligtende samarbejde i verden både imellem de nordiske lande, gennem fuld
101 deltagelse i EU-samarbejdet og i de internationale organisationer. Vi kæmper for, at den
102 folkelige deltagelse forankres og udbygges i det internationale samarbejde. Radikale
103 Venstre tror på, at det mellemfolkelige samarbejde og udveksling på tværs af
104 landegrænser kan skabe fred og gensidig forståelse.

105 Danmark skal forpligtes til at bidrage til en verdensorden, hvor der gælder samme
106 grundlæggende rettigheder for alle mennesker og som bygger på fredelige inkluderende
107 samfund med effektive, ansvarlige og inddragende institutioner. Det skal ske gennem aktiv
108 og engageret deltagelse i de internationale organisationer, særligt EU og FN, der kan
109 fremme menneskerettigheder og demokrati og opbygning af stærke globale partnerskaber.

110 Vi mener, at fredelig sameksistens fremmes af dialog, samarbejde og samhandel, men
111 anerkender nødvendigheden af, at vi står sammen om at beskytte demokrati og samfund
112 mod trusler og angreb. Danmark skal være en fuldgyldig og aktiv del af
113 forsvarssamarbejdet i NATO og i EU og bidrage substantielt til FN's fredsbevarende
114 operationer.

115 **Samfund & Økonomi**

116 Et velfungerende marked er en grundpille i et frit samfund. Her udfolder mennesket sin
117 virkelyst og foretagsomhed og skaber virksomheder og ny værdi til gavn for sig selv og
118 andre. Markedet skal bygge på fri og retfærdig konkurrence. Regulering skal sikre, at der
119 ikke er negative konsekvenser som forurening og social udnyttelse, og undgå at
120 dominerende virksomheder indskrænker den fri konkurrence til egen fordel. Det gælder i
121 Danmark og i resten af verden.

122 Vi arbejder for frihandel for at øge væksten, få flere ud af fattigdom, bidrage til gensidig
123 afhængighed og fred og for at skabe fundamentet for et regelbaseret internationalt
124 samarbejde.

125 Økonomisk vækst er ikke et mål i sig selv, men en solid samfundsøkonomi og et sundt
126 erhvervsliv er en forudsætning for et velfærdssamfund, der både udvikler sig og har
127 mulighed for at tage sig af de svageste. Radikale Venstre mener, der er behov for både en
128 dynamisk privat sektor og en sammenhængende offentlig sektor, ligesom vi ser
129 partnerskaber mellem det offentlige, det private og borgerne som en styrke. Det giver den
130 enkelte borger flere valgmuligheder, bedre løsninger og i sidste ende en større grad af
131 frihed.

132 Det enkelte menneske har værdi uanset, hvad det kan, og hvad det laver. Alle skal have
133 ret til og mulighed for at arbejde og bidrage til samfundet. Alle funktioner, der skaber
134 samfundsmæssig værdi, skal respekteres. Arbejdsmarkedet er ikke alene en forudsætning
135 for velfærdssamfundet, men også et meningsgivende, identitetsskabende og frisættende
136 fællesskab.

137 Det fordrer et rummeligt og inddragende arbejdsmarked, der fremmer diversitet og
138 ligestilling på alle niveauer. Der skal være mulighed for personlig og faglig udvikling,
139 opkvalificering og efteruddannelse og alle har ret til et sundt arbejdsmiljø og et frit valg
140 med hensyn til faglig og politisk organisering.

141 Vi skal sikre adgang til nødvendige og kvalificerede medarbejdere fra Danmark eller
142 udlandet baseret på fælles regler og beskyttelse af såvel arbejdstageres og arbejdsgiveres
143 rettigheder.

144 Skat er det økonomiske bidrag til velfærdssamfundet og samtidig et dynamisk instrument
145 til at forme det samfund, vi ønsker. Vi ønsker høj beskatning af det, der forurener og
146 skader, og mindre skat på det, der skaber værdi og gavner.

147 Alle skal have mulighed for og tilskyndelse til at forsørge sig selv og sine og bidrage til
148 samfundet. De bredeste skuldre skal bære det tungeste læs, og skat er derfor også et
149 omfordelingsinstrument, der skal mindske den økonomiske ulighed både i og imellem
150 lande.

151 Der er brug for et langt stærkere internationalt samarbejde, herunder
152 minimumsskattesatser og en styrket indsats mod skatteunddragelse, monopoler og
153 korruption og for at sikre retfærdig og effektiv beskatning i alle lande og til gavn for alle
154 mennesker.

155 Radikale Venstre mener, at et stærkt samfund er kendetegnet ved, at det tager sig af sine
156 udsatte borgere. Fællesskabet er forpligtet til at sikre et værdigt og trygt liv for alle.

157 Alle børn skal have mulighed for at udfolde deres fulde potentiale. Nogle borgere har på
158 grund af social udsathed, fysisk eller psykisk handicap behov for varig hjælp fra
159 samfundet.

160 Radikale Venstre vil arbejde for at indrette samfundet, så mennesker ikke nedbrydes
161 fysisk, mentalt eller socialt. Den mentale og fysiske sundhed er hinandens forudsætninger.

162 Valg, der fremmer den enkeltes sundhed og velvære, skal gøres lette og tilgængelige for
163 alle, og den enkelte skal støttes i at tage vare på og ansvar for eget og andres helbred.

164 Radikale Venstre kæmper mod ulighed i sundhed og mener, at der bør være fri og lige
165 adgang til et offentligt betalt sundhedstilbud af høj kvalitet med fokus på både
166 forebyggelse og behandling.

167 Vi arbejder for et styrket internationalt samarbejde mod grænseoverskridende trusler mod
168 sundheden og for at sikre alle mennesker i verden et sundt liv, trivsel og adgang til
169 grundlæggende sundhedsydelser.

170 Fattigdom, hjemløshed og chanceulighed skal bekæmpes, så vi sikrer øget velfærd,
171 sammenhængskraft, samarbejde og social mobilitet. Vi arbejder, også internationalt, for at
172 afskaffe alle former for fattigdom og for, at alle mennesker får adgang til social beskyttelse.

173 **Dannelse & Uddannelse**

174 Demokrati og folkestyre er både en arbejdsform og en livsform, og demokratisk dannelse
175 er ikke blot deltagelse i valghandlinger, men et livssyn og en grundindstilling, som skal
176 udvikles gennem hele livet, og som fremmes gennem uddannelse og oplysning. Et oplyst
177 folk er en forudsætning for et velfungerende demokrati.

178 Uddannelse er et frigørende gode, som fremmer den demokratiske samtale og medvirker
179 til at skabe et samfund i fred og frihed med lige muligheder og mindre ulighed. Det gælder
180 i Danmark som i resten af verden.

181 Det enkelte menneske fødes ind i en sammenhæng, som det rundes af og udspringer fra.
182 Livet igennem står det i et forhold til både sin opvækst, de nære fællesskaber og den
183 fremtid, det vil skabe. Den politiske opgave er at give mulighed for, at den enkelte kan
184 udfolde sig imellem sit afsæt og sine drømme.

185 I daginstitutionen og skolen formes mennesket, verden åbner sig, og vi indføres i
186 fællesskabet. Gennem uddannelse og almen dannelse bidrager vi både til vores egen
187 tilværelse og til samfundets udvikling og vi bliver forankret i forpligtende fællesskaber.

188 Børn skal ikke være passive modtagere, men aktive medskabere af deres egen læring og
189 udvikling. Kreativitet og leg er en væsentlig del af den almene dannelse og stimulerer
190 nysgerrighed, selvudvikling og omverdensforståelse. Der skal være mangfoldighed i
191 samfundets tilbud til alle børn, og altid være omsorgsfulde og kvalificerede voksne, som
192 bidrager til barnets hele udvikling.

193 Skole og uddannelse skal tage afsæt i både kundskaber, praksisnær kreativ nytænkning
194 og almen dannelse. Alle elever skal opleve, at deres holdninger har betydning og at deres
195 handlinger får effekt. Der skal være uddannelser, der udfordrer både håndens og åndens
196 virke, samt adgang til livslang læring for alle. Radikale Venstre vil arbejde for både en fri
197 folkeskole og folkelige friskoler, efterskoler og højskoler. Folkeskolen må have sit eget mål
198 og aldrig reduceres til blot at være et instrument for samfundsforandringer, økonomi eller
199 politiske ønsker.

200 Økonomi og baggrund må ikke være en hindring for at få en uddannelse. Alle har ret til at
201 uddanne sig, og vi arbejder for at øge den sociale mobilitet, lighed og ligestilling gennem

202 uddannelse. Radikale Venstre arbejder for, at alle får fri og lige adgang til uddannelse af
203 høj faglig kvalitet både i Danmark og i resten af verden.

204 Uddannelse skal medvirke til interkulturel forståelse. Både studiemiljøer og
205 forskningsnetværk må have udsyn og være en aktiv del af det internationale samfund og
206 af den offentlige debat.

207 **Natur & Teknologi**

208 Radikale Venstre mener, at mennesket både er en del af naturen og lever i et samspil med
209 naturen. Vi tilkender naturen en værdi i sig selv og anerkender deraf følgende rettigheder.

210 Produktion og forbrug skal udvikles på en måde, som bevarer og styrker naturens
211 ressourcer og diversitet både på landjorden og i verdens have, og som tillader et
212 bæredygtigt forbrug år efter år, generation efter generation. Måden hvorpå vi som
213 mennesker forbruger ressourcer må reguleres til gavn for det samlede økosystem.

214 Den globale opvarmning skal modvirkes hurtigst muligt i overensstemmelse med
215 anbefalingerne fra det internationale klimapanel (IPCC), og følgerne skal afbødes for både
216 mennesker, dyr og natur. Vi vil styrke indsatsen for, at alle har adgang til pålidelig,
217 vedvarende og moderne energi og for klimatilpasning særligt i verdens fattigere lande. Det
218 kræver øget finansiering og et langt stærkere og mere forpligtende internationalt
219 samarbejde forankret i EU og i FN.

220 Radikale Venstre står fast på retten til rent vand og ren luft til alle mennesker ikke kun i
221 Danmark, men i hele verden. Vi vil bevare biodiversiteten, sikre bæredygtig brug af
222 økosystemer og bruge forskning og teknologi som hjælp til at sikre alle mennesker adgang
223 til sikker, ernæringsrig og tilstrækkelig mad. Radikale Venstre arbejder for et effektivt og
224 naturvenligt landbrug og fiskeri med større mangfoldighed og højere fødevarer kvalitet.

225 Vi ser ikke den teknologiske udvikling som naturens modsætning, men som en nøgle til at
226 øge både menneskets og naturens trivsel. Vi skal bruge teknologien til fordel for naturen
227 og ikke mod naturen. Det kræver politisk regulering, teknologisk dannelse og stadigt større
228 etisk og politisk bevidsthed.

229 Vi støtter op om forskning, innovation og teknologi, som sigter mod et mere stabilt klima,
230 en mangfoldig natur, bæredygtig industrialisering og infrastruktur og bæredygtige byer og
231 lokalsamfund. Radikale Venstre arbejder for en cirkulær økonomi med minimale
232 affaldsmængder og markant øget genbrug og genanvendelse.

233 Danmark og EU har et særligt ansvar for at gå forrest i den grønne omstilling. Vi har
234 ressourcerne og teknologien og potentialet til at kombinere grøn omstilling, et
235 velfærdssamfund og økonomisk udvikling. Det er et fælles ansvar og både enkeltindviders

236 indsats, virksomheders handlinger samt politiske reformer er vigtige for at nå i mål med
237 den grønne omstilling. Det skal være attraktivt og tilgængeligt at træffe bæredygtige valg.

238 Det er afgørende, at borgerne får mulighed for ejerskab og medansvar for bæredygtig
239 udvikling. Derfor prioriterer vi den demokratiske og lokale forankring højt. For Radikale
240 Venstre er der særskilt værdi i, at borgere og lokalsamfund spiller en aktiv rolle i de
241 forandringer, der skal foregå. Vi mener, at frie, oplyste borgere med respekt for og adgang
242 til naturen både kan og vil tage del i kampen mod klimaforandringerne og for vores natur
243 og miljø.

244 **Åndsfrihed & Fornuft**

245 Åndsfrihed og fornuft er hinandens forudsætninger og frisindet danner bro. Den moderne
246 politiske historie er en historie om frigørelse af både mennesker, tanker og ideer.

247 Radikale Venstre insisterer på at bryde med dogmer og løse problemerne gennem
248 saglighed og fornuft, men med respekt for et åndsliv, som ikke skal indfanges af
249 rationalitet og teknik. Mennesket er en åndelig såvel som fysisk eksistens.

250 Gennem fri forskning og fornuft forstærkes videnskaben. Vi står vagt om
251 forskningsfriheden. Videnskaben skal korrigere sig selv og ikke korrigeres af andre.
252 Forudsætningen for, at videnskaben kan udvikle sig, som videnskaben skal, er, at den er
253 kritisk og fri.

254 Radikale Venstre ønsker et frit, levende og uafhængigt kulturliv både i Danmark og i resten
255 af verden. Vi ser kulturlivet, som det der binder samfundet sammen. Kulturen giver os et
256 fælles sprog og plads til at reflektere over, hvad det vil sige at være menneske. Sport og
257 idræt bidrager ligeledes til fællesskaber, velvære og sundhed.

258 Forudsætningen for udvikling af nutidens og fremtidens kultur og samfund er kendskab til
259 og indsigt i både nutiden og fortiden. Gennem folkeoplysning skal vi understøtte det aktive
260 medborgerskab, rummeligheden og sammenhængskraften. Vi ønsker at bevare
261 kulturarven og samtidig gå kritisk til den og udvikle den. Rang, titel- og ordensvæsnet bør
262 afskaffes.

263 Radikale Venstre mener, at religionsfrihed er afgørende og betyder både frihed fra og til
264 religion. Vi ønsker en sekulær stat, uden bånd til kirken, hvor loven står over alle andre
265 institutioner, hvor alle tros- og livssynssamfund stilles lige, og hvor religion alene er et
266 personligt anliggende. Trosretninger og tros- og livssynssamfund kan ikke unddrage sig
267 offentlig kritik. Vi arbejder for, at Folkekirkens forhold ordnes ved lov og understøttes som
268 en væsentlig del af vores kulturarv.

269 Samfundet og dets institutioner skal sikre lige adgang til åndslivet og kundskab til livet
270 gennem respekt for kulturelle rettigheder, tros- og religionsfrihed. Vi vil skabe og

- 271 understøtte frihed, forskellighed og gensidig forståelse mellem kulturer og religioner både i
272 Danmark og i resten af verden.
- 273 Åndsfrihed er afgørende i et frit samfund og i en fri verden.